

**LLIBRERIA
PAPERERIA
ROSA RADÓ**

**Objectes de regal
Premsa diària
i revistes
Representant
JOIERIA
FORTUNA**

Carrer de Munt, 44
Tel. 93 7926322

LLAVANERES

**DROGUERÍA
ARNAU
PINTURES**



**I BELLES
ARTS**

PERFUMERÍA - NETEJA

MUNT, 61- TEL. 937926249

LLAVANERES



PINTORS LLAVANERES

d'Albert Artigas Lloret i Cia., S.C.P.

Passeig d'en Llull, 38
Taller despatx
Tel./Fax 93 7928489

Mòbils:
670 349792
678 404751
627 489120
Sant Andreu
de Llavaneres

**Xarcuteria
Carnisseria i Polleria**

Giralt

Carrer de Munt, 38

Tel. 93 7926074

Sant
Andreu
de Llavaneres



CULTURA I ESPLAI

Història Local

Des del Museu-Arxiu fa temps que estem intentant aconseguir una fotografia de tots els alcaldes d'aquest segle que acabem de passar. És per això que he volgut aprofitar l'ocasió per a recordar els que han estat els nostres màxims representants municipals i els diferents sistemes electorals emprats.

Durant el govern de Sagasta va ser aprovada la llei electoral de 9 de juny de 1890 que permetia votar tots els homes majors de 25 anys. Fins aleshores estava vigent el sufragi censatari que limitava el dret de vot a la situació econòmica i al pagament d'un mínim d'impostos. Des de 1890 fins a 1923 cada dos anys es celebraven eleccions municipals en les quals es renovaven la meitat dels regidors de cada consistori. També era habitual que, d'acord a l'article 29 de la llei electoral del 10-8-1907, si el nombre de candidats era igual al nombre de càrrecs vacants, ja no calia celebrar les eleccions i quedaven automàticament proclamats regidors. A continuació i per elecció interna entre els regidors s'escollia l'alcalde. En aquells anys el nostre ajuntament, com el de tots els municipis entre 1000 i 2000 habitants, el composaven 9 persones: l'alcalde, el primer tinent d'alcalde, els segon tinent d'alcalde, el síndic, el suplent de síndic i 4 regidors.

Els Alcaldes del segle XX

El primer alcalde del segle XX va ser **Joaquim Ros i Blahà**. Era primer tinent d'alcalde des de 1890 i va ser elegit alcalde el 30 de setembre de 1894 per la dimissió de l'anterior en Joan Garí i Morera. En el setmanari *La Costa de Llevant* del dia 19 de maig de 1895 podem trobar una referència a les eleccions municipals d'aquell any: "Eleccions municipals. Les celebradas diumenge passat foren molt animades i renydes menudejant episodis lamentables. Primer districte: eligeix dos concejals, instalat en les cases Consistorials, baix la presidencia del Sr. Batlle D. Joaquim Ros i los intermediaris D. Bartomeu Serra, D. Josep Punsola, Joaquim Casals, Josep Mora i Josep Anglada. Consta de 145 electors de los quals han votat 63 i vots: Joan Bartres Serra 21; Antoni Farners Marques 21; Josep Punsola Julià 21. Segon districte: eligeix tres concejals, instalat en el barri de l'Avall 42 baix la presidencia del primer tinent d'alcalde D. Joan Bartres i los intermediaris Josep Passi, Josep Anglés, Josep Fradera, Antoni Torrents i Josep Cabot. Consta de 160 electors de los quals han votat 101: Andreu Canal Mora 58; Joan Serra Vidal 58; Joaquim Casals Marques 43; Josep Rimblas Garí 41. Lo dijous 16, se feu lo escrutini deixant pendent de proclamació mediant sorteig que debé celebrarse lo dia 17 a los tres candidatos del segon districte que obtingueren

major número de vots. Ni en lo escrutini ni en la votació se presenta cap reclamació o protesta." I el dia 9 de juny diu: "Sorteig. En lo celebrat lo dia 17 del passat mes ab motiu d'haver empatat los tres candidatos del districte foren favorecuts per la sort i per tant proclamats regidors D. Joan Bartres i D. Josep Punsola". Durant el mandat de Joaquim Ros es van realitzar importants obres de millora a la nostra població com la construcció de l'abaixador del ferrocarril i la carretera que uneix el centre urbà amb la zona marítima.

El següent alcalde fou **Antoni Cabot i Jubany** que prengué possessió l'1 de juliol de 1909. En la seva etapa de govern es va realitzar l'arrebossat de l'edifici municipal que va pagar el seu germà, Joaquim Cabot i Jubany resident a Buenos Aires, en la seva visita l'any 1911.

Ll 1 de gener de 1914 el doctor **Jaume Brillas i Martí**, que era primer tinent d'alcalde des de feia dos anys, va succeir a l'Antoni Cabot i Jubany que va passar a ser primer tinent d'alcalde i alcalde accidental en les absències del doctor Brillas.

El 10 d'octubre de 1918 va ser escollit novament alcalde l'**Antoni Cabot i Jubany** per la dimissió del doctor Brillas que es va traslladar a viure a Madrid. Després de les



Lluís Albertí i Serra

eleccions de 1920 fou proclamat alcalde en **Joan Rimblas i Jané** que va prendre possessió l'1 d'abril. Al cap de pocs mesos, el 28 d'agost, va dimitir per motius de salut. El Ple de l'Ajuntament li va acceptar la dimissió com a alcalde però no com a regidor.

El 28 d'agost de 1920 era proclamat alcalde en **Josep Serra i Mora** que era regidor des de 1914 i primer tinent d'alcalde amb en Joan Rimblas. Va ser reelegit en les eleccions de 1922 però el cop d'Estat del general Primo de Rivera el setembre de 1923 acabarà amb el seu mandat. El Reial Decret deia categòricament en el seu article primer: *"cesaran en sus funciones, finalizado su cometido, todos los concejales de los ayuntamientos de la nación, que serán reemplazados instantáneamente por los vocales asociados del mismo Ayuntamiento, quienes sustituirán a los concejales el mismo día, bajo la presidencia e intervención de la autoridad militar"*.

En la sessió de 28 de setembre de 1923 *"queda enterado el Ayuntamiento de la Circular publicada por el Excmo. Sr. Gobernador Civil de esta provincia e el Boletín Oficial del 18 del actual mes, prohibiendo la colocación de toda enseña que no sea la de la Patria en los establecimientos y edificios."* I també una

altra circular publicada el dia 27 *"ordenando que todos los carteles y rótulos escritos en catalán sean igualmente publicados en castellano"*.

El dia 2 d'octubre de 1923, sota la presidència de l'autoritat militar, es va dissoldre l'Ajuntament de Llavaneres, es van precintar els llibres d'actes i altra documentació per a fiscalitzar la gestió d'anteriors ajuntaments, i s'escollí com a alcalde a **Lluís Mas i Font**. La renovació dels membres de l'ajuntament és total, cap regidor havia ostentat en el passat càrrecs municipals a excepció de l'alcalde que havia estat regidor de 1916 a 1920. Així doncs s'acomplia també a Llavaneres, com a la majoria de municipis de l'estat, la filosofia política de Primo de Rivera. En els primers mesos el control governatiu sobre la gestió municipal era absolut, canalitzat sobretot pels governadors civils, que en aquells moments eren militars. Els aspectes econòmics de la gestió eren els que s'analitzaven amb més rigor. Va aparèixer la figura dels delegats governatius a cada cap de partit judicial com a instrument de control més proper als municipis.

Per una greu malaltia **Lluís Mas** va ser substituït pel primer tinent d'alcalde en **Josep Sala i Mora** el primer d'agost de 1924, però va continuar com a regidor fins l'any

1929 que, per ordre del governador civil van ser cessats una part dels regidors i nomenats uns altres.

El gener de 1930 el rei substitueix Primo de Rivera pel general Berenguer amb la pretensió de recuperar la legalitat constitucional abandonada l'any 1923 amb el cop d'estat. El 15 de febrer de 1930 un Reial Decret ordenava cessar tots els càrrecs municipals i constituir nous ajuntaments, *"sin atender a partidismos, cuidando tan solo de que sean personas de solvencia, de prestigio y hasta de cierta tradición democrática por su antiguo nombramiento"*. En la sessió extraordinària del ple de l'Ajuntament del dia 25 de febrer es va dissoldre el consistori i el dia 26 van prendre possessió els nous regidors que van escollir com a alcalde a **Josep Serra i Mora** que ja ho va ser de 1920 a 1923.

QUADRE D'ALCALDES FINS A 1930

Joaquim Ros i Blahà
30-09-1894 a 01-07-1909
Antoni Cabot i Jubany
01-07-1909 a 01-01-1914
Jaume Brillas i Martí
01-01-1914 a 10-10-1918
Antoni Cabot i Jubany
10-10-1918 a 01-04-1920
Joan Rimblas i Jané
01-04-1920 a 28-08-1920
Josep Serra i Mora
28-08-1920 a 02-10-1923
Lluís Mas i Font
02-10-1923 a 01-08-1924
Josep Sala i Mora
01-08-1924 a 25-02-1930



PESCA SALADA
QUEVIURES

MONTSE

Pau Casals
Botiga, 14
Llavaneres
Tel. 93 7927826

CAFETERIA-PIZZERIA

EL PICAROL



MUNT, 21
TEL. 93 7926167
Sant Andreu
de Llavaneres



JARDINERIA

**SALA
DALMAU**

Construcció i
manteniments
de Parcs
i Jardins

Tel. 93 7952139
93 7952900
Mòbil 670 701474
Carretera N-II Km. 650,8
Apt. 88
Llavaneres

La Masia Bartrès

RESTAURANT
BARBACOA



Camí de la Masia, 6
Teléfono 93 7927001
Llavaneres





PESCA SALADA
QUEVIURES

MONTSE

Pau Casals
Botiga, 14
Llavaneres
Tel. 93 7927826

CAFETERIA-PIZZERIA

EL PICAROL



MUNT, 21
TEL. 93 7926167
Sant Andreu
de Llavaneres



Construcció i
manteniments
de Parcs
i Jardins

Tel. 93 7952139
93 7952900
Mòbil 670 701474
Carretera N-II Km. 650,8
Apt. 88
Llavaneres

La Masia Bartrès

RESTAURANT
BARBACOA



Cami de la Masia, 6
Telèfon 93 7927001
Llavaneres



CULTURA I ESPLAI

Els Alcaldes del segle XX (2ona part)

Història Local

Lluís Albertí i Serra

Com vam veure a la primera part, amb el Reial Decret de 15 de febrer de 1930 s'ordenava el cessament de tots els càrrecs municipals i la constitució de nous ajuntaments. A Llavaneres el dia 26 de febrer els nous regidors van escollir com a alcalde en **Josep Serra i Mora**, que serà reelegit en les eleccions del 12 d'abril de 1931. El 14 d'abril de 1931 es proclama la República espanyola i la República catalana. Aquest mateix dia a Llavaneres van prendre possessió de l'Ajuntament, de forma interina, els representants del Comitè Republicà de Llavaneres que havien estat elegits el dia 12: **Eduard Ferrer Roca**, **Ignasi Mora Montasell** i **Joan Radó Mussachs**. Ho van fer fins al dia 16 en què es constituí el nou ajuntament. Una de les primeres mesures, el dia 23 d'abril de 1931, fou el canvi de nom del carrer de Munt pel de carrer de **Francesc Macià** i la plaça de la Constitució (actualment plaça de la Vila) pel de plaça de la República.

A les eleccions municipals del 14 de gener de 1934 es presentaven, en un primer moment, quatre candidatures, però finalment es van retirar dues i van quedar el Centre Republicà Federal - Administració Local format per **Antoni Borràs Morera**, **Josep Vives Ferrer**, **Josep M^a Bertran Canal**, **Joaquim Anglada Ventura**, **Josep Casas Alsina**, **Domènec Fradera Rabassa** i **Joan Canal**

Rodón; l'altra era el Grup de Coalició format per **Eduard Ferrer Roca**, **Josep Roca Rogent**, **Andreu Bertran Reverter**, **Josep Noms Canal**, **Joan Torrents Vilà**, **Francesc Rabassa Julià** i **Josep Graupera Mora**. Segons la Llei Municipal Catalana de 1933 corresponia al nostre municipi el nombre de 7 regidors i era, també, el primer cop que les dones podien votar i presentar-se en unes eleccions municipals, tot i que, com hem vist ahans, no figurava cap dona a les llistes presentades. El resultat va ser de 428 vots pel Centre Republicà Federal, amb 5 regidors, i 272 vots per la candidatura de Coalició, amb 2 regidors. Va ésser escollit alcalde **L'Antoni Borràs i Morera** que ja era regidor des de les eleccions de 1931. A partir dels fets d'octubre de 1934 la presència als plens dels regidors de la candidatura de Coalició va ser pràcticament nul·la. **L'Eduard Ferrer** es queixa en alguna sessió de que no era convocat oportunament als plens. El 23 d'octubre de 1935 és nomenat regidor **Josep Noms Canal** per la mort de **Josep Roca Rogent** ocorreguda el 16 d'abril de 1935. L'11 de març de 1936 serà substituït per **Andreu Bertran Reverter**.

L'esclat de la guerra civil trasbalsà les estructures socio-polítiques del país i els ajuntaments. Lògicament, s'en ressentiren. El 24 de juliol de 1936 el Comitè Local Antifeixista va convocar a

l'alcalde i a tots els regidors per a llegir el decret del conseller de Governació de la Generalitat del dia 22 que manava substituir els regidors de partits o coalicions no afectes al Front Popular, per d'altres regidors designats per les forces polítiques d'esquerres que formaven el Front. Acabada la lectura el Comitè va comunicar als regidors que quedaven cessats en els seus càrrecs. El dia 29, convocats pel regidor afectat al Front Popular **Andreu Bertran Reverter**, es va constituir el nou Ajuntament format per **Joan Radó i Mussachs**, que va ésser escollit alcalde, **Andreu Bertran Reverter**, primer tinent d'alcalde, **Jacint Antolin Mora**, segon tinent d'alcalde, **Josep Darné Ferrer**, **Josep Sans Ferrés**, **Antoni Turpin Giménez** i **Manel Serrano Rovira**.

En la sessió del 25 d'octubre de 1937 es va procedir a la renovació de l'Ajuntament, segons el decret del 8 d'octubre del conseller de Governació i Assistència Social de la Generalitat pel qual es feia un nou repartiment de regidors entre les diverses forces polítiques. L'alcalde **Joan Radó** va aprofitar l'ocasió per presentar la seva dimissió per desavinences, segons va manifestar, amb alguns regidors. El nou consistori va quedar format per **Andreu Bertran i Reverter**, d'Esquerra Republicana de Catalunya, alcalde, **Josep M^a Julià Mendoza** d'ERC, **Joan Solé Tornató** d'ERC, **Martí**



Papereta de les eleccions municipals del 14 de gener de 1934

4 Eleccions de Consellers Municipals de Sant Andreu de Llovaneres CANDIDATURA de COALICIÓ

*Eduard Ferrer i Roca
Josep Roca i Rogent
Andreu Bertran i Recortet
Josep Noms i Canal
Joan Torrents i Vilà
Francesc Rabassa i Julià
Josep Graupera i Mora*

Garriga Aymà de la CNT i primer tinent d'alcalde, Joan Freixinet Casany de la CNT, Esteve Valls Oliver de la CNT i Francesc Bertran Vila de la Unió de Rabassaires. No tenien representants a l'Ajuntament ni el partit Acció Catalana Republicana ni la UGT per no estar constituïts a Llovaneres, ni tampoc el PSUC per la seva renúncia presentada per escrit.

Per una ordre del conseller de Governació i Assistència Social de la Generalitat, publicada en el Diari Oficial nº 159 del dia 8 de juny de 1938, es va suspendre en l'exercici dels seus càrrecs a tots els membres de l'Ajuntament de Llovaneres i es va nomenar un funcionari de la Generalitat com a Comissari Municipal. El primer de juliol va prendre possessió en Joan Ferré Mas i el 22 de setembre el va substituir en Joan Abelairas Doncos.

En ser ocupat Llovaneres per l'exèrcit franquista el 28 de gener de 1939 es va crear un inevitable buit de poder municipal. El dia 5 de febrer el Dr. Ricard Martí Martí, de l'Auditoria de Guerra, va convocar una reunió a l'Ajuntament per tal de constituir la nova corporació que va quedar formada per: Miquel

Casals i Graupera, alcalde, Josep Casals Mora, tinent d'alcalde, Josep Casas Alsina, Andreu Morera Torrents, Francesc Borràs Morera, Joan Bartrès Graupera, Josep Bertran Canal i Àngel Bota Pous. Cinc dies més tard, el dia 10, un alferes honorífic de la Auditoria de Guerra del Ejército de Ocupación va nomenar la Comissió Gestora de Llovaneres que estava formada per Miquel Casals Graupera, alcalde, Josep Casas Alsina, Andreu Morera Torrents i Josep Bertran Canal, regidors. Les comissions gestores van ser, fins a finals de 1948, els òrgans de govern municipals i eren nomenades pels governadors civils. El 25 de setembre de 1943 el governador amplia en tres regidors més la Comissió Gestora de Llovaneres, a partir d'ara seran 7 en lloc de 4. Els nous regidors van ser Joaquim Vives Prat, Andreu Alsina Mora i Joaquim Anglada Mora. Continuava com a alcalde en Miquel Casals.

El 19 de febrer de 1947 pren possessió de l'alcaldia en Joaquim Vives i Prat, nomenat pel governador, amb un nou equip de regidors. El 1948 es van celebrar les primeres eleccions municipals orgàniques en aplicació de la nova Llei de

Bases del Règim Local de 1945. Així es volia desenvolupar la democràcia orgànica espanyola mitjançant unes corporacions municipals formades per representants de les famílies, del sindicat i de les entitats econòmiques i socials. Els regidors del terç familiar eren elegits pels caps de família, els del terç sindical eren designats per l'Organització Sindical local i els del terç corporatiu eren triats pels membres electes dels altres dos terços d'entre una llista de membres d'entitats elaborada pel governador civil. Les renovacions de regidors s'havien de fer cada tres anys i eren parcials, es renovava la meitat dels regidors. Però l'alcalde, que era qui realment tenia a les seves mans, segons la legislació de l'època, els principals ressorts del poder local, era designat directament pel governador i per un temps il·limitat. Aquest va ser el sistema emprat durant tot el franquisme.

El 16 de juliol de 1951 va ser designat alcalde Enric Munné i Oriol que ho va ser fins al 26 de febrer de 1958 en què va tornar a ser nomenat en Joaquim Vives i Prat. El 4 de gener de 1963 el governador va designar a Joan Cabotí i Serra que va ser destituït uns mesos més tard, el 29 de setembre del mateix any. En aquesta data va prendre possessió de l'alcaldia Josep Vives i Cabotí fins que, a l'any 1974, va ser substituït per l'Albert Alarcon i Ripoll.

segueix pàg. 26

**LLIBRERIA
PAPERERIA
ROSA RADÓ**

**Objectes de regal
Premsa diària
i revistes
Representant
JOIERIA
FORTUNA**

Carrer de Munt, 44
Tel. 93 7926322

LLAVANERES

DROGUERIA

ARNAU

PINTURES



**I BELLES
ARTS**

PERFUMERIA - NETEJA

MUNT, 61 - TEL. 937926249

LLAVANERES



PINTORS LLAVANERES

d'Albert Artigas Lloret i Cia., S.C.P.

Passeig d'en Llull, 38
Taller de pintura
Tel./Fax 93 7928489
Mòbils:
670 349792
678 404751
627 489120
Sant Andreu
de Llovaneres

**Xarcuteria
Carnisseria i Polleria**

Giralt

Carrer de Munt, 38

Tel. 93 7926074

Sant
Andreu
de Llovaneres

Restaurant Bar



Avda. Catalunya, 56
Llavaneres
**Especialitat
en bon menjar**



Reparació:
Llum d'efectes
sicodèl·lics
Taulas de Llum
Dimers

Lloguer:
Llums disco
Llum de concert
Llum d'efectes

Instal·lació
Manteniment

SO.IL.LUMINACIÓ
SANS

c/. Pintores Masriera nº12
08392 - Sant A. Llavaneres
Mobil . 653753011
Tlf. 93.792.62.12

Gibernau Vidriers

Treballs amb
vidres i
miralls

Card. Vives 14
08392 Llavaneres
Tel. 93 7927535

e-mail: davidgb@drac.com
www.drac.com/gibernau-vidriers

VINS I CAVES



Representant:
Marià Parera

Pº d'en Llull 21-23
Tel. 93 7926037
Llavaneres



CULTURA I ESPLAI

Quadre d'alcaldes del segle XX

ve de la pàg. 25

Amb la recuperació de la normalitat democràtica, després de la mort de Franco el 1975, varen arribar les primeres eleccions municipals el 3 d'abril de 1979. Les va guanyar l'Albert Alarcon i va continuar com a alcalde dues legislatures fins a les eleccions de 1987. De 1987 fins a 1999 va ser alcalde en Víctor Ros i Casas i des de 1999 ho és en Josep Ferrer i Clausell.

Aquests han estat els màxims representants locals de la nostra població durant el segle XX i que a continuació resumeixo en forma de quadre:

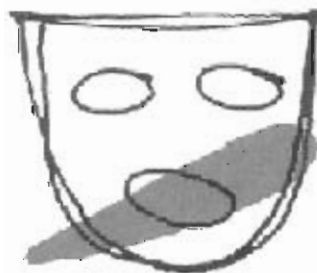
Joaquim Ros i Blahà	30-09-1894 a 01-07-1909
Antoni Cabot i Jubany	01-07-1909 a 01-01-1914
Jaume Brillas i Martí	01-01-1914 a 10-10-1918
Antoni Cabot i Jubany	10-10-1918 a 01-04-1920
Joan Rimblas i Jané	01-04-1920 a 28-08-1920
Josep Serra i Mora	28-08-1920 a 02-10-1923
Lluís Mas i Font	02-10-1923 a 01-08-1924
Josep Sala i Mora	01-08-1924 a 25-02-1930
Josep Serra i Mora	26-02-1930 a 01-02-1934
Antoni Borràs i Morera	01-02-1934 a 24-07-1936
Joan Radó i Mussachs	29-07-1936 a 28-10-1937
Andreu Bertran i Reverter	28-10-1937 a 08-06-1938
Miquel Casals i Graupera	05-02-1939 a 19-02-1947
Joaquim Vives i Prat	19-02-1947 a 16-07-1951
Enric Munné i Oriol	16-07-1951 a 26-02-1958
Joaquim Vives i Prat	26-02-1958 a 04-01-1963
Joan Cabotí i Serra	04-01-1963 a 29-09-1963
Josep Vives i Cabot	29-09-1963 a 09-11-1974
Albert Alarcon i Ripoll	09-11-1974 a 30-06-1987
Víctor Ros i Casas	30-06-1987 a 03-07-1999
Josep Ferrer i Clausell	03-07-1999



HISTÒRIA DE CATALUNYA

El cas "La Torna"

Albert Boadella, Carlota Soldevila i Antoni Font funden l'any 1962 la companyia Els Joglars que, inicialment, està relacionada amb l'Agrupació Dramàtica de Barcelona. El mim és la base dels seus espectacles en aquests primers anys i no és fins l'any 1974 que Els Joglars comencen a experimentar amb la veu i a muntar unes obres on hi havia una base argumental. Són uns muntatges que poden ser llegits com unes reflexions crítiques alternatives sobre l'entitat del país. Apareixen la paròdia, la denúncia política, el joc sobre elements "intocables" de la iconografia de Catalunya. De primer fou *Alias Serrallonga* (1974), on es planteja la relació de la ciutat amb el món rural, les relacions del poder i les relacions de la cort de



Paloma Picasso

«SIN JOGLARS
NO HABRA
GUERNICA»

El cuadro
no volverá
mientras estén
en la cárcel

Madrid amb Catalunya. L'apoteosi final, amb l'*strip-tease* de Serrallonga -diua la senyera als calçotets- i els turistes prenent possessió dels llocs sagrats, era un bon exponent de la voluntat de corrosió del grup.

Tres anys més tard vingué *La torna* (1977) que marcarà un tall important en la trajectòria del grup. La companyia ha trobat una certa estabilitat econòmica i es construeix la cúpula de Pruit, on des d'aleshores es creen els espectacles. És una obra sobre l'execució de Heinz Chez, un polonès desconegut executat pel govern juntament amb Puig Antich per tal de diluir l'assassinat polític; és "la torna" de l'execució. Una obra amb text, dura, directa i càustica, construïda amb grans dosis d'humor i esperpent, creada a partir de recursos trets sobretot de la